

4. Солоненко І. М. *Управління організаційними змінами у сфері охорони здоров'я : монографія / І. М. Солоненко, І. В. Рожкова. – К. : Фенікс, 2008. – 276 с.*
5. Цукерман Г. С. *Нове визначення ролі ГКС: проблеми та конфлікти / Г.С. Цукерман // Хоспітал енд хелс сервісиз адміністрейшн. – 1989. – № 34. – С. 25–38.*
6. *Patterson K. Change Anything: The New Science of Personal Success / Kerry Patterson, Joseph Grenny, David Maxfield, Ron McMillan. – Switzler : [s. n.], 2011.*

Вишневська Оксана Михайлівна, *магістрантка,*
Жекало Ганна Іванівна, *к.пол.н.,*
доцентка кафедри управління та адміністрування

ПРАКТИКА ВИКОРИСТАННЯ ІНСТРУМЕНТУ ГРОМАДСЬКИХ СЛУХАНЬ НА МІСЦЕВОМУ РІВНІ

Важливим інститутом безпосередньої демократії є громадські слухання - інструмент демократії, механізм безпосередньої участі громадян у вирішенні важливих суспільно-політичних питань. В основному, громадські слухання є інструментом залучення громадськості до прийняття та реалізації управлінських рішень на місцях. Адже загальнонаціональні питання вирішити через громадські слухання вкрай важко, тоді як для вирішення питання, що стосується окремого муніципального утворення чи регіону залучення громадян є надзвичайно важливим. Проте, теоретично, предметом громадських слухань можуть бути питання загальнодержавного значення, які стосуються гарантованих Конституцією України прав і свобод громадян, а також питання місцевого самоврядування.

Варто звернути увагу, що окремого законодавчого забезпечення громадських слухань немає. На сьогодні на стадії розгляду перебуває проект Закону «Про громадські слухання». Основним нормативно-правовим документом, що регулює громадські слухання є Закон «Про місцеве самоврядування в Україні» а також статuti територіальних громад. Законом передбачено, що територіальній громаді надається право проводити громадські слухання — зустрічатися з депутатами відповідної ради та посадовими особами місцевого самоврядування, під час яких члени територіальної громади можуть заслуховувати їх, порушувати питання та вносити пропозиції щодо питань місцевого значення, що належать до відання місцевого самоврядування [1].

Громадські слухання слід відрізнити від зборів громадян. Ці дві форми мають різні правові наслідки. Так, якщо пропозиції, які вносяться за результатами громадських слухань, підлягають обов'язковому розгляду органами місцевого самоврядування, то рішення загальних зборів громадян є рекомендаційними і підлягають тільки врахуванню органами місцевого самоврядування в їх діяльності.

Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» визначає, що порядок організації громадських слухань визначається статутом територіальної громади. Однак, відсутність статутів, відсутність певних положень а також

наявність окремих рішень, що не є частинами Статутів, суперечить вимогам цього закону.

Порядок проведення громадських слухань врегульовано Статутами територіальних громад в 24 з 26 міст обласних центрів (територіальні громади міст Житомира і Севастополя не мають Статутів). Поряд зі Статутами в 9 містах (Вінниця, Донецьк, Миколаїв, Суми, Харків, Черкаси, Чернівці, і Чернігів, Севастополь) існують Положення про громадські слухання, затверджені окремими рішеннями міських рад [2].

Для прикладу, розглянемо статут міста Івано-Франківськ [4]. В статуті досить детально описано такі питання, як принципи громадських слухань, предмет обговорення на громадських слуханнях, ініціатори громадських слухань, процедура подання ініціативи щодо проведення громадських слухань, реєстрація ініціативи щодо проведення громадських слухань, загальні питання підготовки і проведення громадських слухань, підготовка громадських слухань, інформування громади про проведення громадських слухань, діяльність організаційного комітету та експертних груп. Також описано суб'єктивну складову громадських слухань, процедуру реєстрації учасників та порядок їх голосування, описано порядок безпосереднього проведення громадських слухань. З'ясовано особливості висвітлення ходу громадських слухань, оформлення протоколів, розгляд рішення громадських слухань а також описано випадки неправомочності громадських слухань.

Варто зауважити, що саме у місті Івано-Франківськ запроваджені кращі практики організації проведення громадських слухань поряд із такими містами як Чернівці, Ужгород, згідно даних багатьох досліджень. Позитивним аспектом організації і забезпечення громадських слухань є можливість їх ініціювання в результаті отримання 75 підписів членів територіальних громад (згідно статуту міста Чернівці - необхідно 50 підписів, згідно статуту міста Ужгород – 30 підписів необхідно для ініціювання). Також, саме статут міста Івано-Франківськ є позитивним прикладом для інших міст в плані визначення детальної процедури ініціювання, організації, проведення громадських слухань, а також правових наслідки громадських слухань.

Найбільші проблеми правового регулювання механізму громадських слухань відповідно до статутів міст України наведені у матеріалах дослідження УНЦПД, розміщені на сайті «Довідник громадського активіста» [3] і вони полягають в наступному:

- ускладнена процедура ініціювання проведення громадських слухань (додаткові вимоги з поданням повідомлення про проведення громадських слухань, залежність ініціативи від позиції міського голови);
- встановлена висока кількість підписів на підтримку ініціативи (36 міст з 41 вимагають від 300 до 9 000 підписів на підтримку ініціативи проведення громадських слухань);

- відсутність вичерпного переліку підстав для відмови в реєстрації повідомлення про проведення громадських слухань (34 міст не мають чіткого переліку);
- головування на громадських слуханнях представника органів місцевого самоврядування (у 23 містах головує представник, або процедура обрання головуючого не визначена). Так у статуті міста Калуш зазначено, що громадські слухання скликаються міським головою. Однак, позитивом статуту міста є те, що громадські слухання проводяться за ініціативою повнолітнього члена територіальної громади.
- у 18 містах (зокрема міста Балта, Біла Церква, Ковель, Кременець, Малин, Новодністровськ, Кривий Ріг, Камянець-Подільський, Ватутіне та інші) не окреслено порядку розгляду резолюцій громадських слухань місцевою радою, що надає можливість міській раді залишити пропозиції громадськості без розгляду.

Відтак, основними проблемами правового регулювання громадських слухань є наступні: недостатність інституційно-правового регулювання, нівелювання інструменту громадських слухань, некоректність правового регулювання.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні». Відомості Верховної Ради України. 1997. №24. с. 170. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80> (дата звернення: 19.09.2020).
2. Правове регулювання громадських слухань. URL: <http://civil-rada.in.ua/?p=2081> (дата звернення: 3.10.2020).
3. Громадські слухання. Довідник громадського активіста. URL: http://dovidnyk.org.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=51 (дата звернення: 17.02.2020).
4. Статут територіальної громади міста Івано-Франківськ (нова редакція). Івано-Франківськ. Офіційний сайт міста. 19.05.2015. URL: <http://www.mvk.if.ua/rizn/21729> (дата звернення: 14.02.2020)

**Скрипко Василь Дмитрович, магістрант,
Загурський Олександр Богданович, к.ю.н., доцент,
доцент кафедри управління та адміністрування**

ПРИНЦИПИ ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ В КОНТЕКСТІ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ

Застосування принципів належного управління є основою сучасної держави. Це веде до стабільний, збалансований та справедливий розвиток, щоб що вказує на добробут суспільства. Ці принципи можна розробити та впровадити з більшою кількістю потужність різних типів практичних інструментів.